

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu
Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2019. godine**

Broj: RV051-20

Banja Luka, 19.06.2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta.....	9
	6. Finansijski izvještaji	9
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	9
	6.1.1. Prihodi i primici.....	9
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	10
	6.1.3. Razlika u finansiranju	14
	6.2. Bilans uspjeha	14
	6.2.1. Prihodi.....	14
	6.2.2. Rashodi.....	14
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	14
	6.3. Bilans stanja.....	14
	6.3.1. Aktiva.....	14
	6.3.2. Pasiva.....	16
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	17
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	17
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	18
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske koji obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2019. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2019. godine je objelodanjeno da JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske nema značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 19.06.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske za 2019. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske.

Banja Luka, 19.06.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi, da se:

- 1) izvrši analiza stanja objelodanjenih potencijalnih obaveza u vezi sa statusom donesenih, a nerealizovanih rješenja za priznavanje prava na refundaciju naknada plate za vrijeme porodiljskog odsustva, te u saradnji sa Ministarstvom finansija propiše procedura knjigovodstvenog evidentiranja refundacije za naknade plate po osnovu porodiljskog odsustva i računovodstvene politike Fonda usklade sa tim.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi, da se:

- 1) odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, konkretno definišu posebni uslovi u pogledu vrste stručne spreme i zvanja koja su potrebna za izvršavanje poslova tog radnog mjesta;
- 2) nabavke roba i usluga vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Budžet i rebalans budžeta Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske za 2019. godine,
- Zakon o dječijoj zaštiti,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o radu,
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) je javna ustanova koja obavlja djelatnost od opšteg interesa u oblasti društvene brige o djeci propisane odredbama Zakona o dječijoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 122/18) kojim se uređuju sistem dječje zaštite, korisnici prava iz dječje zaštite, postupak za ostvarivanje prava i druga pitanja od značaja za sistem dječje zaštite.

Sjedište Fonda je u Bijeljini, a pojedini poslovi su organizovani u kancelarijama u Banja Luci, Istočnom Novom Sarajevu i Trebinju.

Prava iz dječje zaštite, propisana članom 10. Zakona o dječijoj zaštiti realizuju se kroz novčana davanja i pružanjem usluga korisniku. Čine ih: pomoć za opremu novorođenčeta, materinski dodatak, pronatalitetna naknada za trećerodeno i četvrtođeno dijete, dodatak na djecu, refundacija naknade plate (za vrijeme korišćenja porodijskog odsustva, za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do tri godine života, za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege i brige o djetetu sa smetnjama u razvoju) i zadovoljavanje razvojnih potreba djece.

Fond obezbjeđuje zakonito i efikasno ostvarivanje prava iz dječje zaštite, pruža stručnu pomoć korisnicima i drugim licima prilikom ostvarivanja prava, vodi odgovarajuće evidencije o korisnicima prava, obavlja druge poslove u vezi sa sprovođenjem i ostvarivanjem prava iz dječje zaštite.

U postupku ostvarivanja prava iz oblasti dječje zaštite, uključeni su centri za socijalni rad, odnosno službe socijalne zaštite (kao prvostepeni organi) koji su pod nadležnošću jedinica lokalne samouprave.

Sredstva za finansiranje dječje zaštite obezbjeđuju se iz doprinosa za dječju zaštitu, iz budžeta Republike, od prometa hartija od vrijednosti, poklonima, donacijama i priložima fizičkih i pravnih lica, korišćenjem raspoloživih sredstava i prava, kao i od kreditnih sredstava.

Finansijske transakcije, Fond obavlja putem vlastitih žiro računa, otvorenih kod poslovnih banaka i spada u korisnike budžeta čija je glavna knjiga izvan glavne knjige trezora.

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2019. godine, Fond nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Fonda za 2018. godinu i tom prilikom su date tri preporuke, od kojih se jedna odnosi na otklanjanje nedostataka od uticaja na finansijske izvještaje, a dvije se odnose na usklađenost poslovanja. Sve tri preporuke su provedene.

Prethodnom finansijskom revizijom (RV027-19), skrenuta je pažnja da Zakonom o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske nisu bili propisani platni koeficijenti za direktore ustanova koje imaju manje od 100 zaposlenih (s obzirom da Fond ima manji broj zaposlenih od 100).

Nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 105/19) izvršeno je usklađivanje Pravilnika o platama, naknadama plata i drugim isplatama zaposlenih u Fondu.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, djelatnost, zastupanje i predstavljanje, prava i obaveze, nadležnosti organa upravljanja i rukovođena, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje djelatnosti u skladu sa propisima, bliže je definisana Statutom Fonda, na koji je Vlada Republike Srpske dala saglasnost.

Organi Fonda su upravni odbor (od pet članova) kao organ upravljanja i direktor kao organ rukovođenja, koje je imenovala Vlada Republike Srpske na prijedlog nadležnog ministarstva, na period od četiri godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, sistematizovano je 37 radnih mjesta za 51 izvršioca. Na dan 31.12.2019. godine bila su zaposlena 43 radnika, od toga je jedno imenovano lice (direktor Fonda), 35 radnika na neodređeno vrijeme i 7 na određeno vrijeme.

Revizijom je utvrđeno da u navedenom pravilniku, propisani posebni uslovi za određena radna mjesta nisu konkretno i jasno definisani (npr. poseban uslov za određeno radno mjesto - fakultet tehničkog ili fakultet drugog odgovarajućeg društvenog smjera), što je prilikom novog zapošljavanja ostavljalo mogućnost da se na ta radna mjesta izvrši prijem radnika sa raznovrsnim zanimanjima i kvalifikacijama, iako postoji rizik da ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu stručnosti tog radnog mjesta.

U toku 2019. godine, nakon provedene procedure javnog konkursa, izvršen je prijem radnika na radno mjesto - viši stručni saradnik sa informisanje, programe i projekte sa kojim je potpisan ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Nakon 25 dana sa istim radnikom je potpisan aneks ugovora o radu, kojim je ugovorena promjena na radno mjesto savjetnika direktora, što nije u skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16) kojim je propisano da se za zasnivanje radnog odnosa zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme koji obavezno pored ostalog, sadrži podatke o radnom mjestu na koji se radnik zapošljava (član 32 do 35. zakona).

Popis imovine i obaveza sa stanjem 31.12.2019. godine, uglavnom je izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16).

Fond je značajnim dijelom proveo aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16). Doneseno je uputstvo o uspostavljanju internih finansijskih kontrola, plan rada, lista procesa, strategija upravljanja rizicima, strateški plan Fonda za period 2020 – 2022. godina i slično. Način obavljanja poslova iz osnovne djelatnosti, definisan je procedurama i uputstvima po svim pojedinačnim aktivnostima. Rukovodstvo vrši preispitivanje sistema, nakon čega se donose zaključci koji sadrže potrebne aktivnosti i mjere za njihovo provođenje.

Ključne poslovne aktivnosti su podržane informacionim sistemom. Implementirani su, poslovni informacioni sistem „MIS2Open“ i sistem za upravljanje elektronskim dokumentima (DMS) „Origami“ koji su međusobno povezani. „MIS2Open“ sadrži module za finansijsko upravljanje, ljudske resurse, obračun zarada, praćenje nabavki, upravljanje zalihama, praćenje sudskih sporova, voznog parka i modul izvještavanja. Poslovni informacioni sistem je uspostavljen za vođenje evidencije i isplata po osnovu prava iz oblasti dječije zaštite u Fondu i centrima i službama za socijalni rad.

Jedinica za internu reviziju je uspostavljena kao posebna organizaciona jedinica sa sistematizovana dva radna mjesta - rukovodilac i interni revizor, a popunjeno je radno mjesto rukovodioca jedinice za internu reviziju. U toku 2019. godine planirano je i izvršeno šest internih revizija za koje su sačinjeni konačni izvještaji. Godišnji izvještaj o internoj reviziji za period 01.01 – 31.12.2019. godine nije odobren od strane direktora Fonda i zbog toga nije dostavljen Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske i Centralnoj jedinici Ministarstva finansija, što je obaveza propisana po članu 33. i 41. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.

Osim za prethodno navedeno i pod tačkom 4. izvještaja revizija nije utvrdila druge nedostatke sistema internih kontrola, čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, konkretno definišu posebni uslovi u pogledu stručne spreme i zvanja koja su potrebna za izvršavanje poslova tog radnog mjesta.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2019. godinu (sa jednom izmjenom i dopunom) planirane su nabavke radova, roba i usluga ukupne vrijednosti 1.207.700 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV).

Krajem 2018. godine, po proceduri otvorenog postupka pokrenuta je nabavka za pružanje usluga korišćenja pansiona na moru po projektu „Socijalizacija djece Republike Srpske“ koja je okončana zaključenjem okvirnog sporazuma na tri godine u vrijednosti od 2.420.352 KM (bez PDV-a), a u 2019. godini je zaključen i realizovan pojedinačni ugovor u vrijednosti od 806.784 KM.

Prema Izvještaju o provedenim postupcima javnih nabavki u 2019. godini, dodjelom ugovora okončan je 41 postupak ukupne vrijednosti 1.078.903 KM (bez PDV-a), i to pet otvorenim postupkom sa zaključenim ugovorima ukupne vrijednosti od 314.195 KM (bankarske usluge, održavanje informacionog sistema, nabavka licenci, računarska oprema, održavanje osnovnog informacionog sistema i implementacija integracione platforme), pet konkurentskim zahtjevom u vrijednosti od 57.459 KM (kancelarijski materijal, lož ulje i gorivo), dva pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti od 610.270 KM (prevoz učesnika po projektu „Socijalizacija djece Republike Srpske“, održavanje informacionog sistema i usluga nadogradnje osnovnog informacionog programa), četiri postupka po pravilniku za neprioritetne usluge Aneks II-dio B u vrijednosti od 15.481 KM i 24 postupka putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 81.498 KM.

Od navedenih nabavki, dvije se odnose na ugovore za koje je realizacija ugovorena i započela u 2020. godini (usluge nadogradnje osnovnog informacionog programa vrijednosti 427.000 KM i bankarske usluge vrijednosti 83.734 KM).

Revizijskim uzorkom su obuhvaćeni provedeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 1.256.373 KM (bez PDV-a), što čini 66% u odnosu na ukupnu ugovorenu vrijednost nabavki koje se odnose na 2019. godinu, i to pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 1.038.374 KM (usluge pansiona na moru, nabavka licenci, računarske opreme, održavanje osnovnog informacionog sistema i implementacija integracione platforme), konkurentski sporazum u vrijednosti od 16.958 KM (nabavka kancelarijskog materijala), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti od 183.270 KM (prevoz učesnika po projektu „Socijalizacija djece Republike Srpske“ i održavanje informacionog sistema 80.937 KM) i četiri procedure putem direktnog sporazuma vrijednosti 17.771 KM.

Za nabavku usluge vanlinijskog prevoza učesnika u projektu „Socijalizacija djece Republike Srpske“ utvrđene su neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14). Nabavka je pokrenuta otvorenim postupkom, na koji je uložena žalba Kancelariji za razmatranje žalbi, te je Fond 08.05.2019. godine donio Zaključak o obustavljanju postupka do okončanja žalbenog postupka. S obzirom na vremenski period u kojem je planirano provođenja projekta, Fond je kako ne bi doveo u pitanje realizaciju projekta, 07.05.2019. godine pokrenuo pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci, iako nisu ispunjeni uslovi za njegovu primjenu prema članu 21 (stav 1 pod d) zakona. Sa ponuđačem „Neobas“ d.o.o. Banja Luka zaključen je 16.05.2019. godine okvirni sporazum na iznos od 102.333 KM

(bez PDV-a). Pored navedenog, postavljeni uslovi u tenderskoj dokumentaciji koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača nisu srazmjerni predmetu nabavke, jer mogu imati ograničavajući karakter na konkurenciju, a odnose se na zahtjev da ponuđač između ostalog mora da posjeduje u vlasništvu ili zakupu po osnovu „leasing-a“ i jedan autobus sa minimalno 85 komercijalnih sjedišta (ovaj kvalifikacioni uslov nije bio definisan u pomenutom otvorenom postupku), što nije u skladu sa članom 44. stav (3) zakona.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se nabavke roba i usluga vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Upravni odbor je 29.11.2018. godine usvojio Budžet Fonda za 2019. godinu u iznosu od 102.600.000 KM, a 13.12.2019. godine Rebalans budžeta u iznosu od 102.433.548 KM, kojim je budžetski okvir umanjen za 166.452 KM.

Odluku o davanju saglasnosti na Prijedlog Rebalansa budžeta Fonda za 2019. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/19) Vlada Republike Srpske je donijela 28.11.2019. godine, na osnovu koje je Upravni odbor Fonda donio Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta Fonda za 2019. godinu, kao i Odluku o izvršenju budžeta Fonda.

Rebalansom budžeta je planirano finansiranje aktivnosti Fonda iz budžetskih prihoda (72.520.000 KM), transfera (24.020.000 KM), primitaka (60.000 KM) i raspodjele utvrđenog neraspoređenog suficita ostvarenog za 2018. godinu (5.833.548 KM).

U skladu sa Uputstvom za utvrđivanje suficita raspoloživog za raspodjelu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/13), izvršena je Analiza raspodjele neraspoređenog suficita ostvarenog po izvještaju za 2018. godinu. Saglasnost na odluku o raspodjeli, Vlada Republike Srpske je usvojila 19.09.2019. godine, na osnovu saglasnosti koju je dalo Ministarstvo finansija Republike Srpske.

Rebalansom budžeta budžetski izdaci su odobreni za lična primanja (1.165.500 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (1.448.800 KM), rashode finansiranja (7.000 KM), doznake po osnovu dječije zaštite (95.993.376 KM), rashode finansiranja po osnovu kamata na zajmove (324.400 KM), rashode po sudskim rješenjima (15.000 KM), transfere (17.500 KM), nabavku nefinansijske imovine (477.500 KM), izdatke za otplatu dugova po glavnici kredita (2.946.472 KM) i ostale izdatke (45.000 KM).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Fond ima status budžetskog korisnika i godišnje izvještavanje vrši na obrascima propisanim odredbama člana 39. do 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Fonda, iskazano je u obrascu PIB - Periodični izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu, po kojem su budžetska sredstva iskazana u iznosu od 105.121.785 KM, a budžetski izdaci u iznosu od 90.649.723 KM, što za rezultat ima pozitivnu razliku u finansiranju od 14.472.062 KM. Izvršenje prihoda i primitaka u odnosu na rebalans budžeta je 103%, a rashoda i izdataka je 88%.

Upravni odbor Fonda je 28.02.2020. godine usvojio Izvještaj o finansijskom poslovanju Fonda za period 01.01-31.12.2019. godine.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici za 2019. godinu u PIB-u su iskazani u iznosu od 99.288.237 KM, što sa sredstvima utvrđenog neraspoređenog suficita za 2018. godinu u iznosu od 5.833.548 KM - čini ukupna budžetska sredstva za 2019. godinu u iznosu od 105.121.785 KM.

Prihodi su iskazani u ukupnom iznosu od 99.205.421 KM po osnovu poreskih prihoda ostvarenih iz doprinosa za dječiju zaštitu (75.152.079 KM), neporeskih prihoda (22.627 KM) i transfera između jedinica vlasti (24.030.715 KM).

Transferi između jedinica vlasti se odnose na sredstva koja su odobrena u Budžetu Republike u okviru Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite u iznosu od 23.000.000 KM i Ministarstva porodice, omladine i sporta u iznosu od 900.000 KM (Fond treće i četvrto dijete), kao i transferi utvrđeni po zapisnicima Poreske uprave u iznosu od 130.715 KM.

Primici su iskazani u iznosu od 82.816 KM po osnovu primitaka od finansijske imovine (58.201 KM) i ostalih primitaka (24.615 KM).

Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu naplaćene glavnice stambenih zajmova datih radnicima Fonda (24.578 KM) i primitke od naplaćenih potraživanja po rješenjima o izmirenju poreskih obaveza putem obveznica iz prethodnih godina (33.623 KM).

Ostali primici su iskazani po osnovu naknade plata za porodijsko odsustvo zaposlenih koje refundira Fond (24.615 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 90.649.7233 KM (budžetski rashodi od 87.204.245 KM i izdaci od 3.445.478 KM).

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani po osnovu budžetskih rashoda, koje čine tekući rashodi u iznosu od 87.199.514 KM i transfera između jedinica vlasti u iznosu od 4.731 KM. Ukupno izvršenje budžetskih rashoda u odnosu na rebalans budžeta je 88%.

Tekući rashodi su iskazani po osnovu rashoda za lična primanja zaposlenih (1.081.706 KM), rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga (1.112.201 KM), doznaka po osnovu dječije zaštite (84.692.598 KM), rashoda finansiranja iz transakcija između jedinica vlasti (308.259 KM) i rashoda po sudskim rješenjima (4.750 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani po osnovu rashoda za bruto plate zaposlenih (1.020.214 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (32.235 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja (20.983 KM), otpremnina za odlazak u penziju (3.961 KM) i jednokratne pomoći (4.313 KM).

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada čine naknade za prevoz na posao i sa posla (11.766 KM), dnevnice za službena putovanja (7.544 KM), jubilarne nagrade (5.352 KM) i porez i doprinosi na naknade (5.131 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga se odnose na rashode po osnovu energije, komunalnih i komunikacionih usluga (78.184 KM), režijskog materijala (24.161 KM), tekućeg održavanja (23.628 KM), putovanja i smještaja (22.973 KM), stručnih usluga (879.513 KM) i na ostale neklasifikovane rashode (83.742 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga se odnose na rashode po osnovu utroška energije (29.373 KM), komunalnih usluga (6.124 KM), korišćenja fiksnih i mobilnih telefona i interneta (28.355 KM), poštanskih usluga (7.663 KM) i ostalih usluge (6.690 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja se odnose na rashode po osnovu utroška goriva (12.359 KM), smještaja na službenim putovanjima (6.131 KM) i ostalih rashodi (4.483 KM).

Rashodi za stručne usluge se odnose na rashode za usluge poštanske provizije za isplatu naknada korisnicima prava po osnovu dječije zaštite (584.629 KM), održavanja računarskih programa (191.154 KM), usluge platnog prometa za plaćanja po bankovnim računima (70.148 KM) i ostale usluge (33.582 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi se odnose na bruto naknade članovima upravnog odbora (39.801 KM), bruto naknade po ugovorima o djelu (13.906 KM), rashode reprezentacije (15.638 KM) i ostale rashode (14.397 KM).

Doznake po osnovu dječije zaštite su iskazane u iznosu od 84.692.598 KM po osnovu prava propisanih Zakonom o dječijoj zaštiti, koje čine: pomoć za opremu novorođenčeta, materinski dodatak, dodatak na djecu, pronatalitetna naknada za trećerođeno i četvrtođeno dijete, refundacija naknade plate (za vrijeme korišćenja porodijskog odsustva, za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do tri godine života, za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege i brige o djetetu sa smetnjama u razvoju) i zadovoljavanje razvojnih potreba djece.

Pomoć za opremu novorođenčeta je iskazana u iznosu od 2.292.750 KM u skladu sa članom 11. Zakona o dječijoj zaštiti. Pravo na pomoć za opremu novorođenčeta ostvaruje se u jednokratnom novčanom iznosu od 250 KM, koje ostvaruje majka sa prebivalištem u Republici Srpskoj za svako novorođeno dijete u porodici, bez obzira na materijalni status porodice i mjesto rođenja djeteta. Pravo može ostvariti otac, odnosno staratelj ili usvojitelj djeteta ukoliko majka djeteta nije živa, ukoliko je dijete napustila ili je iz objektivnih razloga spriječena da brine o djetetu.

Materinski dodatak je iskazan u iznosu od 25.003.485 KM po osnovu izdatih rješenja za priznavanje navedenog prava po kojima su obaveze dospjele za plaćanje do 31.12.2019. godine. Pravo na materinski dodatak priznaje se u novčanom iznosu od 405 KM/mjesečno, a ostvaruje ga nezaposlena majka sa prebivalištem u Republici Srpskoj u trajanju od 12 mjeseci, a za blizance i svako treće i naredno dijete, u trajanju od 18 mjeseci, prema odredbama člana 13. do 16. Zakona o dječijoj zaštiti.

Pronatalitetna naknada za trećerođeno i četvrtođeno dijete je iskazana u iznosu od 950.100 KM, a isplaćena je u jednokratnom iznosu od 600 KM za trećerođeno dijete i u iznosu od 450 KM za četvrtođeno dijete (u 2019. godini pravo je realizovano za 1.368 trećerođene i 287 četvrtođene djece). Pravo ostvaruje majka sa prebivalištem u Republici Srpskoj, bez obzira na materijalni status porodice i mjesto rođenja djeteta prema članu 36. i 37. Zakona o dječijoj zaštiti.

Dodatak na djecu je iskazan u iznosu od 13.431.959 KM, a pravo je propisano odredbama Zakona o dječijoj zaštiti (od člana 17. do 25). Osnovica za utvrđivanje visine prava na dodatak na djecu je najniža plata u Republici Srpskoj u prethodnoj godini (utvrđena u iznosu od 440 KM).

Korisnici kojima je pravo priznato od 01.01.2019. godine, visina dodatka na djecu za drugo i četvrto dijete utvrđena je u iznosu od 9% od osnovice (što iznosi 39,60 KM), a za treće dijete po redu rođenja u iznosu od 18% od osnovice (što iznosi 79,20 KM). Pravo može ostvariti podnosilac zahtjeva ako ostvareni prihodi porodice ne prelaze utvrđeni cenzus iz člana 25. zakona (da mjesečni prihodi po članu porodice sa dvoje djece, ne prelaze iznos od 20% najniže plate (što iznosi 88 KM), za treće dijete 21% (92,40 KM) i za četvrto dijete 23% (101,20 KM) a da kataloška vrijednost procijenjene pokretne imovine ne prelazi iznos od 5.720 KM (što je 13 osnovica najnižih plata u Republici).

Visina dodatka na djecu iz člana 18. stav 3. (za djecu pod starateljstvom, bez roditeljskog staranja) i člana 19. zakona (djeca sa određenim oštećenjem ili oboljenjem), utvrđuje se u iznosu od 23% od osnovice (što iznosi 101,20 KM) bez obzira na red rođenja i materijalni položaj.

Prema Izveštaju o izvršenju budžeta Fonda za 2019. godinu, dodatak na djecu je isplaćivan prosječno mjesečno za 7.387 drugorođene djece, 1.348 četvrtođene djece, 5.445 trećerođene djece i 4.177 djece sa određenim oštećenjem, oboljenjem i drugim slučajevima u smislu zakona kojim se propisuje oblast socijalne zaštite.

Rashodi po osnovu prava zadovoljavanja razvojnih potreba djece su iskazani u iznosu od 1.173.227 KM po osnovu realizacije projekta „Socijalizacija djece Republike Srpske - 2019.“ u iznosu od 1.113.372 KM i podrške manifestacijama koje je organizovalo Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite u iznosu od 59.855 KM (povodom „Dječije nedjelje 2019.“ od 39.100 KM, „Dani djeteta“ od 6.200 KM i drugih aktivnosti od opšteg interesa za djecu u iznosu od 14.552 KM).

Rashodi projekta „Socijalizacija djece Republike Srpske - 2019.“ se odnose na troškove smještaja i ishrane u odmaralištu (909.402 KM), troškove prevoza (107.930 KM), bruto naknade spoljnim saradnicima - koordinatori, sportski animatori i vaspitači (82.358 KM) i ostale rashode (13.682 KM).

Aktivnosti su realizovane neposrednim pružanjem usluga za organizovan boravak djece na crnogorskom primorju. U projektu učestvuju djeca iz socijalno ugroženih porodica, korisnika prava iz socijalne i dječije zaštite, djeca iz višečlanih porodica, djeca sa smetnjama u razvoju i hroničnim zdravstvenim smetnjama, kao i posebno nadarena djeca i talentovani sportisti. Projekat je realizovan u 14 smjena i to prvom osmodnevnom (sedam pansiona) i ostalim desetodnevnom (sa po devet pansiona) u periodu od 20.05. - 21.09.2019. godine. Projektom je obuhvaćeno 1.655 djece i 433 odrasla prateća lica.

Refundacija naknada plate je iskazana po osnovu prava propisanih odredbama Zakona o dječijoj zaštiti (od člana 26. do 33.a) i to:

- za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva u iznosu od 40.475.738 KM,
- za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do tri godine života u iznosu od 77.721 KM i
- za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege i brige o djetetu sa smetnjama u razvoju u iznosu od 1.287.617 KM.

Korisnicima prava na refundaciju naknade plate kojima je pravo priznato od 01.01.2019. godine, Fond refundira 80% bruto plate, nakon izvršene isplate naknade plate, a korisnicima prava iz oblasti tekstila, kože i obuće refundira iznos plate i 50% plaćenih doprinosa (za 11 mjeseci za prvo i drugo dijete, odnosno 17 mjeseci za blizance, treće i svako naredno dijete).

Pravo na refundaciju naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva ima poslodavac, preduzetnik ili lice koje u vidu osnovnog zanimanja obavlja samostalnu profesionalnu djelatnost i koji redovno uplaćuje doprinose za sve obveznike doprinosa u posljednjih godinu dana prije počinjanja korišćenja porodiljskog odsustva, kao i za vrijeme njegovog korišćenja.

Zahtjev za priznavanje prava na refundaciju isplaćene naknade plate podnosi se u roku od godinu dana od dana počinjanja korišćenja porodiljskog odsustva, nadležnom centru za socijalni rad koji donosi rješenje o priznavanju prava.

Nakon izvršene isplate naknade, poslodavac podnosi zahtjev za trebovanje sredstava, na osnovu kojeg Fond vrši refundaciju naknada plate. Trebovanje je potrebno podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana isplaćene naknade plate za posljednji mjesec korišćenja porodiljskog odsustva, a za preduzetnike i lica koja obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, nakon uplate doprinosa za posljednji mjesec korišćenja porodiljskog odsustva).

Protokom navedenih rokova, korisnik prava gubi pravo na refundaciju.

U bilansima izvještajne godine postoje značajna odstupanja između iskazanih obaveza kod Fonda i potraživanja kod korisnika/poslodavca po osnovu prava na refundaciju naknada plate za porodiljsko odsustvo, zbog neujednačenog pristupa prilikom priznavanja navedenog prava kod Fonda i korisnika prava.

Pravo na refundaciju naknade plate utvrđuje se rješenjem koje u prvostepenom postupku donosi nadležni centar za socijalni rad, a pravo na isplatu od strane Fonda se stiče podnošenjem trebovanja od strane poslodavca nakon izvršene isplate naknade.

Poslodavci priznaju/knjiže u glavnoj knjizi, potraživanja po osnovu refundacija za naknade plate po obračunu plate.

U glavnoj knjizi Fonda, rashodi i obaveze se knjiže, tek po prijemu propisanog trebovanja od strane poslodavca kojem je priznato pravo na refundaciju, a ne po izdatom rješenju u prvostepenom postupku. Sa stanovišta Fonda, rješenja o priznavanju prava na refundaciju naknada plate predstavljaju potencijalnu obavezu koja se ne prezentuju kroz bilans Fonda, nego se objelodanjuju u napomenama uz finansijski izvještaj.

Uvidom u bazu korisnika prava na refundaciju naknade plate, priznato pravo po rješenjima donesenim u prvostepenom postupku koje obračunski pripadaju periodu izvještavanja 31.12.2019. godine, za koje poslodavci nisu podnijeli trebovanja do kraja januara 2020. godine iznosi 12.968.690 KM (od čega se na obaveze po rješenjima izdatim u periodu od 2015. do 2018. godine odnosi 3.163.527 KM, a po rješenjima izdatim u 2019. godini iznos od 9.805.163 KM) za Fond predstavljaju potencijalne obaveze, a kod korisnika prava su priznate u bilansima.

U strukturi objelodanjenih potencijalnih obaveza nalaze se obaveze prema budžetskim korisnicima budžeta Republike u iznosu od najmanje 2.000.000 KM za koje su uplaćeni doprinosi, a zahtjevi za trebovanje sredstava nisu podneseni Fondu do 31.01.2020. godine.

Zbog neujednačenog pristupa primjene računovodstvenih politika, potraživanja korisnika prava i obaveze Fonda na dan bilansa po ovom osnovu, uglavnom nisu međusobno usaglašena.

Fond je svojom računovodstvenom politikom definisao da se rashodi i obaveze u izvještajnom periodu priznaju i evidentiraju na osnovu trebovanja za refundaciju isplaćene naknade plate u tekućoj godini, kao i zahtjevima koji su dostavljeni po isteku izvještajne godine (najkasnije do 31. januara naredne godine) uz uslov da se odnose na isplate koje je poslodavac izvršio do 31. decembra izvještajne godine. Razlika između iznosa utvrđenog po rješenjima za priznavanje prava i iznosa koji je trebovan za jednu izvještajnu godinu predstavlja potencijalnu obavezu, koja se ne priznaje u bilansu, nego je treba objelodaniti u napomenama uz finansijski izvještaj, u skladu sa MRS JS 19, paragraf 35. i 36.

Računovodstvena politika Fonda po ovom osnovu je definisana u skladu sa Mišljenjem o evidentiranju obaveza po zahtjevima poslodavaca za refundaciju isplaćene naknade plate porodiljama, koju je na upit Fonda, dostavilo Ministarstvo finansija (04.11.2011. godine).

Ministarstvo finansija je 2017. godine, po donošenju novih računovodstvenih politika za budžetske korisnike propisalo Proceduru knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja po osnovu refundacije za naknadu plate po osnovu porodiljskog odsustva, a evidentiranje obaveza po navedenom osnovu kod Fonda procedurom nije obuhvaćeno.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se, izvrši analiza stanja objelodanjenih potencijalnih obaveza u vezi sa statusom donesenih, a nerealizovanih rješenja za priznavanje prava na refundaciju naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva, te u saradnji sa Ministarstvom finansija propiše procedura knjigovodstvenog evidentiranja refundacije naknada plate po osnovu porodiljskog odsustva i računovodstvena politika Fonda uskladi sa tim.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 3.445.478 KM po osnovu izdataka za nefinansijsku imovinu u iznosu od 469.314 KM, izdataka za otplatu dugova u iznosu od 2.946.472 KM (otplata glavnice po zajmovima prema bankama) i ostalih izdataka u iznosu od 29.692 KM (naknade plata, poreza i doprinosa za porodiljsko odsustvo koje refundira Fond).

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani po osnovu ulaganja u nabavku opreme (48.785 KM), nabavku nematerijalne proizvedene imovine (371.329 KM), nabavku nematerijalne neproizvedene imovine (37.440 KM) i zaliha sitnog inventara, auto-guma i odjeće (11.760 KM).

Izdaci za nabavku nematerijalne proizvedene imovine se odnose na nabavljene računarske programe (23.349 KM) i rezervisana raspoloživa sredstava na stavkama planiranim rebalansom budžeta za nabavke po osnovu nadogradnje računarskih programa (347.980 KM).

Izdaci za nabavku nematerijalne neproizvedene imovine su iskazani po ugovoru za održavanje licenci za korišćenje informacionih sistema i računarskih programa. U iznosu

od 20.958 KM pogrešno su iskazane na ovoj poziciji, jer se ne radi o ulaganju u nefinansijsku imovinu, već o rashodima za troškove održavanja njihovog korišćenja. Po ovom osnovu su precijenjeni izdaci za nefinansijsku imovinu i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima, a potcijenjeni rashodi za stručne usluge na poziciji rashoda po osnovu troškove održavanja licenci za 20.959 KM. Ispravka navedene greške je izvršena u toku provođenja revizije.

6.1.3. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 14.472.062 KM, što predstavlja razliku između iskazanih budžetskih sredstava u iznosu od 105.121.785 KM i budžetskih izdataka u iznosu od 90.649.723 KM.

Budžetski rezultat (suficit) je iskazan u iznosu od 11.531.862 KM i predstavlja razliku bruto suficita (12.001.176 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu (469.314 KM). Bruto suficit predstavlja razliku budžetskih prihoda (99.205.421 KM) i budžetskih rashoda (87.204.245 KM).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 105.759.325 KM po osnovu budžetskih prihoda koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 99.205.421 KM (objašnjeni pod tačkom 6.1.1. izvještaja) i prihoda obračunskog karaktera u iznosu od 6.553.904 KM.

Prihodi obračunskog karaktera su priznati prema izvještaju Poreske uprave Republike Srpske po osnovu naplaćenih poreskih potraživanja za doprinose čija je vrijednost bila prethodno indirektno korigovana (3.682.566 KM) i nenaplaćenih nastalih potraživanja po osnovu doprinosa (2.873.012 KM) i ostalih prihoda obračunskog karaktera u negativnom iznosu od 1.675 KM.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 94.970.321 KM, a čine ih budžetski rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 87.204.245 KM (objašnjeni pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja) i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 7.766.075 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani po osnovu obračunate amortizacije na nefinansijsku imovinu (523.644 KM), usklađivanja vrijednosti finansijske imovine (7.228.920 KM), nabavne vrijednosti realizovanih zaliha sitnog inventara i auto guma (11.760 KM), gubitaka u iznosu neotpisane vrijednosti rashodovane opreme (536 KM) i rashodi po osnovu odnosa sa drugim jedinicima vlasti (1.215 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine su iskazani po osnovu korekcije kratkoročnih potraživanja za doprinose koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeaća po izvještaju Poreske uprave Republike Srpske (7.213.265 KM) i smanjenja fer vrijednosti akcija u akcionarskim društvima (15.668 KM).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za 2019. godinu kao razlika prihoda i rashoda, iskazan je pozitivan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 10.789.004 KM.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva na dan 31.12.2019. godine je iskazana u iznosu od 70.466.984 KM bruto vrijednosti, 33.412.212 KM ispravke vrijednosti i 37.054.772 KM neto vrijednosti. Čine je finansijska imovina i nefinansijska imovina.

6.3.1.1. Finansijska imovina

Finansijska imovina je iskazana u bruto iznosu od 66.004.713 KM koju čine dugoročna finansijska imovina od 2.565.307 KM (plasmani 16.207 KM i potraživanja 2.549.100 KM) i kratkoročna finansijska imovina bruto vrijednosti 63.439.406 KM i ispravke vrijednosti 31.361.264 KM.

Kratkoročna finansijska imovina se odnosi na gotovinu, plasmane, potraživanja, razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu iz transakcija između jedinica vlasti.

Gotovina je iskazana u iznosu od 15.623.920 KM po osnovu sredstava u blagajni od 314 KM i na bankovnim računima od 15.623.606 KM.

Kratkoročni plasmani su iskazani neto vrijednosti od 69.061 KM po osnovu:

- akcija neto vrijednosti od 47.134 KM (bruto vrijednost 1.848.423 KM i ispravka vrijednosti 1.801.289 KM) koje je Fond stekao konverzijom potraživanja u akcije po osnovu obaveza za doprinose za dječiju zaštitu i
- dijela dugoročnih zajmova koji dopijevaju na naplatu do godinu dana od 21.927 KM (stambeni krediti dati radnicima Fonda u ranijem periodu).

Prema izvještaju Centralnog registra hartija od vrijednosti a. d. Banja Luka, na dan 31.12.2019. godine Fond posjeduje redovne akcije kod devet akcionarskih društava nominalne vrijednosti od 1.848.423 KM (vrijednost jedne akcije kod svih iznosi 1 KM).

Fond je za potrebe procjene fer vrijednosti akcionarskog kapitala (redovnih akcija) angažovao ovlašćenog procjenjivača koji je sačinio „Izvještaj o procjeni akcionarskog kapitala (akcija) Fonda u akcionarskim društvima“. Upravni odbor Fonda je 13.02.2020. godine donio Odluku o prihvatanju procjene fer vrijednosti i usklađivanja vrijednosti akcija prema navedenom izvještaju, na osnovu koje je u poslovnim knjigama Fonda izvršeno knjiženje i usklađivanje vrijednosti akcija.

Prema izvršenoj procjeni, fer vrijednost akcija Fonda na dan 31.12.2019. godine ukupno iznosi 47.134 KM i to u tri akcionarska društva „Nova Romanija“ a.d. Sokolac (4.602 KM), „Orao“ a.d. Bijeljina (32.009 KM) i PD „Semberija“ a.d. Bijeljina (10.523 KM), dok je kod šest društava jednaka nuli („Fabrika motora za specijalne namjene“ a.d. Pale, „Famos“ a.d. Istočno Sarajevo, „Hidrogradnja“ a.d. Istočno Sarajevo, Drvena industrija a.d. Vlasenica, „Nova Borja“ a.d. Teslić i „Tehnički remont“ a.d. Bratunac.

Za efekte usklađivanja vrijednosti akcija (po izvještaju o procjeni ovlašćenog procjenjivača) Fond je priznao smanjenje fer vrijednosti akcija u ukupnom iznosu od 15.668 KM na teret rashoda obračunskog karaktera.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u bruto iznosu od 40.981.883 KM, od čega se 29.551.396 KM odnosi na potraživanja nenaplaćena duže od godinu dana koja su sa stanovišta naplativosti klasifikovana u sporna potraživanja i za koja je u navedenom iznosu izvršena korekcija vrijednosti. Čine ih:

- potraživanja za nenaplaćene doprinose za dječiju zaštitu (prema izvještaju Poreske uprave) bruto vrijednosti 38.738.798 KM (od čega se 27.320.945 KM odnosi na sporna za koja je u navedenom iznosu izvršena korekcija vrijednosti i
- ostala potraživanja bruto vrijednosti od 2.243.047 KM (od čega se 2.230.451 KM odnosi na sporna za koja je u navedenom iznosu izvršena korekcija vrijednosti).

Ostala sporna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja od Bobar banke a.d.- u stečaju u iznosu od 2.176.877 KM i od Banke Srpske a.d. - u stečaju u iznosu od 43.780 KM, za sredstva zatečena na bankovnim računima kod ovih banaka na dan kad je proglašena likvidacija, a zatim i stečaj. Promjena u odnosu na prethodni period nije bilo.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana su u iznosu od 3.396 KM, a odnose se na unaprijed plaćene rashode (premije osiguranja, stručni časopisi i ostali unaprijed plaćeni rashodi u zemlji).

Kratkoročna finansijska imovina iz transakcija između jedinica vlasti je iskazana u bruto iznosu od 4.959.857 KM, po osnovu raspodjele javnih prihoda na dan izvještavanja

(204.030 KM), transfera Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (3.766.667 KM), transfera od Ministarstva porodice, omladine i sporta 900.000 KM), za doprinose po zapisnicima Poreske uprave (71.202 KM), od Fonda za refundaciju porodijskog odsustva (1.675 KM) i ostala potraživanja po osnovu obveznica Republike Srpske (16.283 KM).

Dugoročna finansijska imovina je iskazana po osnovu:

- dugoročnih potraživanja u iznosu od 2.549.100 KM koja čine reprogramirana potraživanja za neplaćene doprinose za dječiju zaštitu prema izvještaju Poreske uprave Republike Srpske i
- dugoročnih plasmana u iznosu od 16.207 KM koje čine stambeni zajmovi dati radnicima u ranijem periodu.

6.3.1.2. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina je iskazana u iznosu od 4.462.272 KM bruto vrijednosti, 2.050.948 KM ispravke vrijednosti i 2.411.323 KM neto vrijednosti. Prema ročnosti je klasifikovana na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima (proizvedena stalna imovina, dragocjenosti, neproizvedena stalna imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi) je iskazana u iznosu od 4.448.747 KM bruto vrijednosti, 2.037.424 KM ispravke vrijednosti i 2.411.323 KM neto vrijednosti.

Revizijom je utvrđeno da je, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana više za 20.958 KM po osnovu pogrešnog priznavanja troškova održavanja licenci u okviru nematerijalne neproizvedene imovine (objašnjeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja).

U odnosu na prethodni period, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je povećana u vrijednosti od 88.617 KM po osnovu nabavke opreme vrijednosti od 48.786 KM (računarske opreme, kancelarijskog namještaja i druge opreme), nabavke računarskih programa vrijednosti od 23.349 KM i licenci od 16.482 KM.

Prema Odluci Upravnog odbora o usvajanju Izvještaja o popisu imovine i obaveza, rashodovana je i isknjižena oprema neotpisane vrijednosti od 534 KM (nabavne vrijednosti od 19.170 KM i otpisane vrijednosti od 18.636 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (računarski program) od 9.947 KM u cjelosti amortizovana.

Proizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 2.142.866 KM neto vrijednosti (bruto vrijednost 4.028.078 KM, ispravka vrijednosti 1.885.212 KM), koju čine:

- kancelarijski objekti i prostori neto vrijednosti od 1.251.409 KM (bruto 1.589.253 KM i ispravka 337.844 KM);
- oprema (motorna vozila, kancelarijska oprema, računarska oprema itd.) neto vrijednosti od 241.873 KM (bruto 1.038.770 KM i ispravka 796.897 KM) i
- nematerijalna proizvedena imovina (računarski programi) neto vrijednosti od 649.584 KM (bruto 1.400.055 KM i ispravka 750.471 KM).

Neproizvedena stalna imovina je iskazana po osnovu zemljišta vrijednosti od 157.179 KM i licenci za korišćenje informacionih sistema i računarskih programa neto vrijednosti od 88.301 KM (bruto 240.513 KM i ispravka 152.212 KM).

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Fonda na dan 31.12.2019. godine je iskazana u iznosu od 37.054.772 KM po osnovu obaveza i vlastitih izvora.

6.3.2.1. Obaveze

Obaveze su iskazane u ukupnom iznosu od 8.693.317 KM. Prema ročnosti su klasifikovane na kratkoročne obaveze (6.232.008 KM) i na dugoročne obaveze (2.461.309 KM).

Kratkoročne obaveze su iskazane po osnovu obaveza za lična primanja zaposlenih (85.603 KM), iz poslovanja (150.818 KM), za doznake na ime socijalne zaštite (2.960.644 KM), ostalih kratkoročnih obaveza (8.959 KM) i obaveza iz transakcija između jedinica vlasti (3.025.984 KM).

Sve kratkoročne obaveze dospjele za plaćanje na dan bilansa, izmirene su u januaru 2020. godine.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih za decembar 2019. godine (84.315 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (1.288 KM).

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze prema dobavljačima (135.013 KM), naknade članovima Upravnog odbora za decembar (2.000 KM), fizičkim licima po ugovorima (7.200 KM), za poreze i doprinose po navedenim obavezama prema fizičkim licima (3.976 KM), po sudskim rješenjima (1.000 KM) i ostale obaveze (1.629 KM).

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite su iskazane po osnovu prava iz dječije zaštite koje čine obaveze za refundaciju naknada plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva (2.703.580 KM), refundaciju naknade plate za rad sa jednom polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta sa smetnjama u razvoju (72.503 KM), za refundaciju naknade plate za rad sa jednom polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do tri godine života (756 KM), za pomoć za opremu novorođenčeta (98.750 KM), za materinski dodatak (38.880 KM), za pronatalitetnu naknadu za treće i četvoro djeteta (38.250 KM) i obaveze za dodatak na djecu (7.925 KM).

Obaveze iz transakcija između jedinica vlasti se odnose na obaveze prema jedinicama vlasti (institucijama Vlade, jedinicama lokalne samouprave i fondovima) po osnovu refundacija za naknadu plata po osnovu prava iz dječije zaštite u iznosu od 1.856.341 KM i na finansijske obaveze prema Ministarstvu finansija po osnovu dijela glavnice dugoročnih obaveza po kreditima u iznosu od 1.169.643 KM (koje dospijevaju na naplatu u 2020. godini).

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 2.461.309 KM i u cijelosti ih čine obaveze prema Ministarstvu finansija po kreditima. U skladu sa Uredbom o indirektnom zaduživanju Republike Srpske od 06.09.2011. godine i Odlukom Narodne skupštine Republike Srpske o indirektnom zaduživanju od 23.09.2011. godine Fond se dugoročno zadužio kod banaka (25.000.000 KM), radi obezbjeđenja sredstava za izmirenje obaveza definisanih Zakonom o dječijoj zaštiti (refundacija neto plata za porodiljsko odsustvo).

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 28.361.455 KM, a čine ih trajni izvori sredstava u iznosu od 167.493 KM (formirani preuzimanjem salda trajnih izvora utvrđenih na kraju prethodnog izvještajnog perioda) i finansijski rezultat u iznosu od 28.193.962 KM (finansijski rezultat ranijih godina 17.404.958 KM i finansijski rezultat tekuće godine 10.789.004 KM).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna aktiva/pasiva je iskazana u iznosu od 16.488 KM po osnovu primljenih bankarskih garancija za obezbjeđenje od rizika realizacije ugovora o nabavci.

6.4. Bilans novčanih tokova

Prema Izvještaju o novčanim tokovima, gotovina na početku perioda iznosila je 9.009.300 KM, prilivi gotovine su iskazani u iznosu od 94.964.339 KM (iz poslovnih aktivnosti od 94.939.761 KM i iz investicionih aktivnosti 24.578 KM) a odlivi gotovine u iznosu od 88.349.719 KM (iz poslovnih aktivnosti 85.220.000 KM, iz investicionih aktivnosti 183.247 KM i iz aktivnosti finansiranja 2.946.472 KM).

Stanje gotovine na kraju perioda iznosi 15.623.920 KM.

Izveštaj o novčanim tokovima je sastavljen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 2 - Izveštaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je objelodanjeno da nema značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja, u skladu sa MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15.(c) i 38, sa zaključkom da nije upitna sposobnost Fonda da finansira svoje aktivnosti i izmiri svoje obaveze.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Informacije vezane za potencijalne obaveze su objelodanjene u Napomenama uz finansijske izvještaje po osnovu:

- sudskih sporova, pokrenutih protiv Fonda za ostvarivanje prava na materinski dodatak (17.610 KM) i za refundaciju naknade plate (62.660 KM) i
- donesenih rješenja o priznavanju prava na refundaciju naknada plate, za koja poslodavci nisu podnijeli zahtjev za refundaciju (trebovanje) do 31.01.2020. godine u iznosu od 24.487.870 KM (po rješenjima izdatim do 2016. godine odnosi se 627.586 KM, po rješenjima izdatim u 2017. godini 1.144.721 KM, po rješenjima izdatim u 2018. godini 1.391.220 KM i po rješenjima izdatim u 2019. godini 21.324.342 KM).

Uvidom u bazu korisnika prava na refundaciju naknade plate, strukturu objelodanjenih potencijalnih obaveza čini:

- iznos od 12.968.690 KM koji se po dospjeću obaveze (prema rješenjima o priznavanju prava na refundaciju) odnosi na naknade plate koje obračunski pripadaju periodu izvještavanja do 31.12.2019. godine i
- iznos od 11.519.180 KM koji prema rješenju o priznatom pravu na naknadu dospijevaju u periodu nakon dana izvještavanja (u 2020. i 2021. godini) u zavisnosti od dana kada počinje korišćenje porodiljskog bolovanja (jer Fond refundira naknade plata za 11 odnosno 17 mjeseci).

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2019. godinu sačinjene su i Napomene za period 01.01-31.12.2019. godinu, koje pružaju neophodne opšte podatke o Fondu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, prema članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim:

Slobodanka Milović, s.r.

Dr Bojan Ćurić, s.r.